

UNIwersytet
WARSZAWSKI

INSTYTUT
HISTORYCZNY
UNIwersytetu WARSZAWSKIEGO

INSTYTUT
SOCJOLOGII

Call for Papers

MARZEC '68 PO PIĘCDZIESIĘCIU LATACH **Międzynarodowa konferencja naukowa** **13-15 marca 2018 r.**

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN – Uniwersytet Warszawski
Warszawa
(termin zgłoszeń: 30 czerwca 2017 r.)

W marcu 1968 r. na polskich uczelniach wybuchły protesty przeciwko polityce władz komunistycznych. Studenci i inteligencja sprzeciwiali się ograniczeniom swobód intelektualnych i odwrótowi od postalinowskiej liberalizacji systemu. Demonstracje zapoczątkowane na Uniwersytecie Warszawskim przeniosły się na ulice miast i przerodziły w masowy bunt młodzieży. W ten sposób rozpoczął się jeden z najbardziej złożonych kryzysów społeczno-politycznych w powojennych dziejach Polski.

Odpowiedzią reżimu były nie tylko brutalne represje, ale i gigantyczna antysemitka kampania propagandowa, rozpętana pod pretekstem żydowskiego pochodzenia niektórych uczestników protestów. Odwołując się do obecnych w społeczeństwie antyżydowskich resentymentów, władze chciały zohydżyć swoich oponentów w oczach opinii publicznej. W tle trwała zakulisowa walka o władzę w partii komunistycznej. Prowadzona pod hasłem walki z syjonizmem czystka w aparacie państwowym i partyjnym stała się wygodnym narzędziem wymiany elit (preludium tej akcji miało miejsce rok wcześniej, po wygranej przez Izrael wojnie sześciodniowej). Kampania antysemitka uderzyła w całą społeczność żydowską w Polsce i jej instytucje, zmuszając co najmniej 13 tysięcy osób do opuszczenia kraju. Skutkiem Marca '68 była pacyfikacja życia intelektualnego i zmierzch zorganizowanego życia żydowskiego w Polsce.

W 50. rocznicę tych wydarzeń Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN wraz z Instytutem Historycznym i Instytutem Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego organizują międzynarodową konferencję naukową. Chcemy zastanowić się nad antecedencjami, przebiegiem i długofalowymi następstwami Marca '68, uwzględniając perspektywę porównawczą, odnoszącą się do polityki krajów bloku komunistycznego, jak i kontekstów i paraleli związanych z globalnym wymiarem roku 1968.

Do udziału w konferencji zapraszamy historyków, politologów, socjologów, antropologów, kulturoznawców, literaturoznawców i przedstawicieli innych nauk humanistycznych i społecznych.

Zgłoszone referaty mogą, choć nie muszą, mieścić się w następujących obszarach tematycznych. Pozostajemy otwarci na inne, poszerzające tę perspektywę, propozycje.

Bunt młodzieży, kontestacja, konformizm w bloku wschodnim

(m.in. bunty młodzieży na Wschodzie i na Zachodzie; polski Marzec '68 a ruchy studenckie we Francji, Niemczech, Jugosławii i Bułgarii; historia emocji w społeczeństwach komunistycznych; nauka, kultura, intelektualiści, studenci pod presją ideologii i cenzury; Marzec '68 w ośrodkach akademickich i na prowincji; ofiary i beneficjenci czystek marcowych; ksenofobia a recepcja kampanii antysemitkiej w społeczeństwie polskim; długie trwanie schematów propagandowych Marca '68)

Żydowskie doświadczenie Marca '68

(m.in. społeczność żydowska i jej instytucje w powojennej Polsce, młodzież żydowska przed Marcem '68, skutki wojny sześciodniowej dla społeczności żydowskich w krajach bloku sowieckiego, konfrontacja z kampanią antysemitką i czystkami w większych i mniejszych ośrodkach, likwidacja instytucji żydowskich i destrukcja życia społecznego Żydów polskich, reakcje otoczenia – solidarność i agresja, doświadczenie wypędzenia, strategie ekonomicznie związane z emigracją, adaptacja w nowych ojczyznach, stosunek społeczności przyjmujących wobec imigrantów, emigranci marcowi a Polska, ewolucje autoidentyfikacji i tożsamości etnicznych, reakcje na Zachodzie)

Walka o władzę i legitymizacja w państwach komunistycznych

(m.in. mechanizmy walki o władzę i wymiany elit; rola policji politycznej; nacjonalizm, egalitaryzm, antyelitaryzm jako argumenty legitymizacyjne; autorytarna mobilizacja mas, kampanie propagandowe i czystki; wymuszona emigracja z bloku wschodniego; Izrael i mniejszość żydowska w polityce władz komunistycznych, oficjalny antysemityzm w państwach bloku wschodniego)

Pokłosie Marca '68

(m.in. rok 1968 jako przełom w historii społecznej, historii idei, kulturze krajów Europy wschodniej; koniec złudzeń o naprawie socjalizmu; pamięć Marca '68; odzwierciedlenie doświadczenia marcowego w kulturze i historiografii; pokolenie '68 w życiu politycznym i społecznym; oficjalne milczenie o Żydach w Polsce po 1968 r. a przekaz międzypokoleniowy, „niewidzialni Żydzi” – egzystencja społeczności żydowskiej w latach 70. i 80. oraz indywidualne doświadczenie bycia Żydem; problemy odbudowy społeczności żydowskiej).

Abstrakt wystąpienia w języku angielskim (200-300 słów) wraz z określeniem preferowanego języka prezentacji (angielski lub polski) oraz krótką notę biograficzną prosimy zamieścić pod adresem internetowym: <http://www.polin.pl/pl/conf68> w terminie do **30 czerwca 2017 r.**

Preferowane będą prezentacje stanowiące wyniki nowych, oryginalnych badań i refleksji.

Uczestnikom zaproszonym do wygłoszenia referatów na konferencji organizatorzy pokryją koszty zakwaterowania w Warszawie. Jednocześnie zastrzegają sobie prawo do publikacji materiałów konferencyjnych.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod adresem: march68conference@polin.pl

Komitet Naukowy

Helena Datner (Żydowski Instytut Historyczny)
Kamila Dąbrowska (Muzeum POLIN)
Jerzy Eisler (Polska Akademia Nauk)
Norbert Frei (Uniwersytet w Jenie)
Irena Grudzińska-Gross (Uniwersytet Princeton, Polska Akademia Nauk)
Jerzy Kochanowski (Uniwersytet Warszawski)
Pavel Kolář (European University Institute, Florencja)
Ireneusz Krzemiński (Uniwersytet Warszawski)
Dragos Petrescu (Uniwersytet w Bukareszcie)
Jaff Schatz (Lund)
Dariusz Stola (Muzeum POLIN)
Sekretarz Komitetu: Krzysztof Persak (Muzeum POLIN)

Konferencja odbędzie się w ramach Global Education Outreach Program:

Konferencja jest możliwa dzięki wsparciu Taube Foundation for Jewish Life & Culture, William K. Bowes, Jr. Foundation oraz Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce

**WILLIAM K. BOWES, JR.
FOUNDATION**

